

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Зорница Златарова, дмн,

Катедра по оптометрия и професионални болести, МУ-Варна

относно

дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление

7.1. Медицина, по докторска програма „Офталмология“

на д-р Нели Кръстева Николова-Петкова

на тема „Биологична терапия на предна очна повърхност, крачка към персонализираната офталмология“

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна.

Кратки биографични данни

Д-р Нели Николова-Петкова е завършила „Медицина“ в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна през 2011 година. От 2012 до 2014 г. работи като медицински представител. В периода 2013 – 2017 е специализант по очни болести в СБОБАЛ-Варна, като през 2017 г. след полагане на изпит придобива специалност „очни болести“. От 2018 г. работи като лекар-специалист по очни болести в УСБОБАЛ - Варна. След спечелване на конкурс през 2019 г. е зачислена в редовна докторантура към Катедрата по очни болести и зрителни науки на МУ-Варна. Като докторант и специализант д-р Николова - Петкова активно участва както в научно-изследователската така и в клиничната работа. От 2023 г. д-р Николова-Петкова работи като асистент в катедрата по Оптометрия и професионални болести, МУ-Варна. Научните ѝ интереси са насочени към преден очен сегмент, хирургично лечение на преден очен сегмент и очни придатъци, лечение и проследяване на пациенти с глаукома, естетична хирургия. Д-р Николова непрекъснато повишава квалификацията си, като ежегодно посещава курсове и

конференции, сред които „Естетична хирургия на лице“, 2016, „Очна трансплантация“, 2017, „Курс по напасване на мултифокални лещи“, 2019, „Съвременни методи за изследване на структурните промени в ретината (ФАГ и ОСТ)“, 2019г, „Лазери в офталмологията – лечение при очни заболявания“, 2019г, „Хирургия на стъкловидно тяло и ретина“, 2020г, „Ултразвукова диагностика в офталмологията“, 2020г, „Амниотична мембрана“, 2020г, „Интравитреално приложение на медикаменти“, 2020г., „Страбология“, 2020г. Член е на Български лекарски съюз и Българско дружество по офталмология. Владее английски език и има много добра компютърна грамотност.

Темата на представения дисертационен труд е актуална и дисертабилна.

Структура на научния труд

Представеният дисертационен труд е написан на 228 страници и е във вид и обем отговарящи на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна. Трудът е онагледен с 12 таблици и 52 фигури. Включва следните глави: Увод (3 стр.), Литературен обзор (91 стр.), Цел и задачи (1 стр.), Материали и методи (13 стр.), Резултати (40 стр.), Дискусия (41 стр.) Изводи (2 стр.), Заключение (2 стр.), Приноси (1 стр.), Списък на публикациите свързани с дисертационния труд (1 стр.), Използвана литература (17 стр.). Библиографската справка включва 176 източника на латиница.

Литературният обзор е много изчерпателен. Разгледани са анатомията на клепачите и роговицата, слъзната система и слъзния филм, персистиращи епителни дефекти с тяхната етиология и методи за диагностика и лечение, като особено внимание е обърнато на автоложните серумни капки, разгледани са и нови терапевтични подходи. На базата на литературния обзор са направени пет извода, които доказват необходимостта от проведеното в дисертационния труд проучване.

Целта на дисертацията е:

Да се извърши подробен анализ на широк спектър очни заболявания, характеризирани се с персистиращи епителни дефекти и да се направи оценка на клиничната ефективност от приложените терапевтични подходи.

За постигането на горната цел дисертантът си е поставил 6 задачи.

Материал и методи

Дисертацията е изградена върху проучване, проведено за период от четири години от 01.12.2017 г. до 01.12.2021 в УСБОБАЛ- Варна, като са включени общо 102 пациенти.

Използваните методи са документален, клинични, включващи биомикроскопия, предносегментна оптична кохерентна томография, *in vivo* конфокална микроскопия, терапевтични и статистически. В зависимост от етиологията, размера и дълбочината на епителния дефект, наличието/липсата на инфилтрат, пациентите са разпределени в четири групи:

- I-ва група - Терапевтична контактна леща(ТКЛ)
- II-ра група - ТКЛ+Автоложни серумни капки(АСК)
- III-та група - Амниотична мембрана(АМ)+ТКЛ+АСК
- IV-та група - АМ+АСК+ТКЛ+Cross-linking - При наличие на инфилтрат

Използваните хирургични методи са трансплантация на амниотична мембрана и крослинкинг.

Резултати

Получените при проучването резултати са представени в подходящ вид, онагледени с множество фигури и таблици. Оценени са усещането за болка, зачервяването, усещането за чуждо тяло преди и след проведеното лечение, както и размера на епителния дефект, конюнктивална и цилиарна инекция и динамиката в зрителната острота преди и след лечението. Представени са резултатите от оценката на ефективността на проведеното лечение, както и тези от изследване с предносегментно-ОСТ и *in vivo* конфокална микроскопия.

В главата „Дискусия“ последователно са разгледани собствените резултати и са сравнени с проучванията на редица чуждестранни автори, като са анализирани сходствата и различията в посочените данни.

Д-р Николова прави 10 добре обосновани извода в дисертацията си.

Като най-важни **приноси** на дисертационния труд с научно-приложен и оригинален характер могат да се посочат:

1. Направен е анализ на субективните и обективните признаци на пациенти с персистиращи епителни дефекти и отговора към назначената терапия, преминали лечение в УСБОБАЛ-Варна.

2. Извършен е анализ на етиологията, субективната симптоматика и зрителната острота, както и микроструктурен анализ на роговичните изменения чрез съвременни методи за диагностика преди и след проведеното лечение.

3. Изготвена е карта за оценка на субективни и обективни признаци на пациенти с персистиращи епителни дефекти.

4. За първи път у нас е направен подробен анализ и оценка на етиологията, методите за лечение и диагностика на пациенти с персистиращи епителни дефекти.

5. Установени са предимствата на лечението чрез биологична терапия и индивидуален подход към пациента като по-надежден метод за лечение на пациенти с персистиращи епителни дефекти от конвенционалните овлажняващи средства.

6. При хирургично лечение на рефрактерни случаи, трансплантацията на амниотична мембрана е икономически изгодна и лесно достъпна възможност на съвременната офталмология за лечение на пациенти с персистиращи епителни дефекти.

Като забележка към дисертационния труд отбелязвам липсата на цитирани публикации на български език.

Публикации по темата на дисертационния труд:

Д-р Николова е представила две публикации свързани с дисертационния труд.

Авторефератът представлява кратко, но изчерпателно представяне на дисертационния труд.

В заключение, дисертационен труд на д-р Николова представлява задълбочено проучване върху проблемите на предната очна повърхност и рецидивиращите епителни дефекти, и възможностите за тяхното лечение. Получените резултати и направените изводи са полезни за практиката. Д-р Николова е отговорен, последователен, мотивиран и всеотдаен в работата си млад лекар, готов да поеме отговорност.

Всичко това ми дава основание да предложа на Научното жури да гласува положително за присъждане на д-р Нели Николова - Петкова на образователна и научната степен „ДОКТОР“ по „офталмология“.

08.12.2024 г.

гр. Варна

С уважение:

проф. д-р Зорница Блатарова, дмн

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

